

M.A. Sem.-4 Examination

512

Economics (New) - Ind Eco

November-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

(Gujarati version)

1. વસ્તી વિષયક વિભાજન એટલે શું? ભારતની વર્તમાન વસ્તી વિષયક લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. (14)
અથવા
1. ભારતમાં રોજગારના વલણો અને માળખાનું વર્ણન કરો. (14)
2. ભારતમાં સામાજિક માળખા તરીકે આરોગ્યની ભૂમિકા અને વિકાસની ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
2. વિવિધ કુદરતી સંસાધનો અને માનવ વિકાસમાં તેની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. (14)
3. ગ્રામીણ અર્થતંત્રની સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
3. સ્ટાર્ટઅપ્સ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (14)
4. વિદેશી મૂડી એટલે શું? ભારતમાં વિદેશી મૂડી પ્રત્યે સરકારની નીતિ સમજાવો. (14)
અથવા
4. ભારતીય આર્થિક વિકાસ પર વિદેશી સહાયની અસરની ચર્ચા કરો. (14)
5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત જવાબ આપો. (14)
1. કુગાવાનો અર્થ લખો.
2. નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ ગરીબીનો અર્થ લખો.
3. છુપી બેરોજગારી એટલે શું?
4. માનવ વિકાસનો અર્થ લખો.
5. બિન-પરંપરાગત ઉર્જા સ્ત્રોતોના કોઈપણ બે ઉદાહરણો લખો.
6. સામાજિક માળખાગત સુવિધા એટલે શું?
7. ટકાઉ વિકાસના ત્રણ સ્તંભો કયા છે?
8. સ્કિલ ઇન્ડિયા એટલે શું?
9. ટકાઉ વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવામાં સરકારની ભૂમિકા શું છે?
10. વિદેશી સહાયની કોઈપણ બે સમસ્યાઓ લખો?
11. દેવાની જાળ એટલે શું?
12. વિદેશી મૂડીનું મહત્વ લખો.

P.T.O

1. What is a demographic dividend? Explain the current demographic features of India. (14)
OR
1. Explain the trends and structure of employment in India. (14)
2. Discuss the role and development of health as social infrastructure in India. (14)
OR
2. Discuss various natural resources and their role in human development. (14)
3. Discuss the problems of the rural economy. (14)
OR
3. Write a detail note on Startups. (14)
4. What is foreign capital? Explain the government policy towards foreign capital in India. (14)
OR
4. Discuss the impact of foreign aid on Indian economic development. (14)
5. Answer any seven of the following. (14)
1. Write the meaning of inflation.
  2. Define absolute and relative poverty.
  3. What is disguised unemployment?
  4. Write the meaning of human development.
  5. Write any two examples of non-conventional energy sources.
  6. What is social infrastructure?
  7. What are the three pillars of sustainable development?
  8. What is Skill India?
  9. What is the role of government in promoting sustainable development?
  10. Write any two problems of foreign aid?
  11. What is a debt trap?
  12. Write the importance of foreign capital.

